

**DESET GODINA RADA AV ODJELA U KNJIŽNICI
TINA UJEVIĆA**

TEN YEARS OF AV DEPARTMENT OF TIN UJEVIĆ LIBRARY

Tea Grašić-Kvesić

Knjižnica Tina Ujevića Zagreb
knjiznica.tina.ujevica@kgz.hr

Stella Sessel Livaić

Knjižnica Tina Ujevića Zagreb
knjiznica.tina.ujevica@kgz.hr

UDK / UDC 027.3.06(497.5Zagreb)

Izlaganje / Conference paper

Primljeno / Received: 15. 11. 2012.

Sažetak

AV odjel Knjižnice Tina Ujevića djeluje od 2003. godine. Ispočetka nudi raznovrsnu glazbenu građu s posebnim usmjerenjem na jazz i blues glazbu. S povećanjem ponude glazbene i neglazbene građe, dolazi do povećanja broja korisnika; međutim, prostor s vremenom postaje neodgovarajući pa je Odjel potpuno preuređen 2009. godine. Fond se stalno razvija, dijelom kroz koordiniranu nabavu KGZ-a, dijelom kroz samostalno prikupljanje voditelja nabave i djelatnika na AV odjelu. Korisnicima nudi slobodan pristup glazbenoj (CD-ovi, DVD-ovi, note) i neglazbenoj građi (tečajevi jezika, elektroničke knjige, računalne igrice, DVD-ovi s filmovima). Osim svakodnevnog prikupljanja i obrade građe, AV odjel aktivno sudjeluje u organizaciji glazbenih događanja, koncerata, izložbi i predavanja o glazbi. U skladu sa specifičnim potrebama korisnika, čiji upiti zahtijevaju stalnu pouku, zajedno s poznavanjem povijesti

glazbe, na Odjelu je zaposlen diplomirani glazbenik – knjižničar, čime je omogućen stručni savjet i prava informacija svim korisnicima i ljubiteljima glazbe.

Ključne riječi: narodna knjižnica, glazbeni odjel, AV odjel, AV zbirka, glazbena zbirka elektroničkih knjiga, elektronička informacija, elektronička posudba

Summary

AV department of Tin Ujević Library was founded in 2003. as music department with the financial support of Open Society Institute Croatia. Initially offering a variety of music with an orientation towards classical and jazz music. With the development of new technologies and demands of new, e-generation of users, department is enriched with new types of material on new media such as movies, games and e-books. The number of users has increased, but the space became inadequate, so AV department was altered and renovated in 2009. in order to offer our users all the book and non-book material in free access. Today AV department has 3240 units of material, 1831 belonging to the music collection, 554 units of visual material, 602 units of electronic resources, and the rest belongs to books about music and printed music manuscript. Except for acquisition, storage and lending of AV materials, department actively participates in organisation of concerts, lectures and exhibitions regarding music. In order to respond to specific users' demands, the Department employs musically educated librarian.

Keywords: public library, music department, AV department, AV collection, music collection, e-book, e-information, e-loan

Knjižnica Tina Ujevića djeluje u sastavu Knjižnica grada Zagreba kao središnja knjižnica za područje Trešnjevke i ima pet ogranaka: knjižnice Voltino, Prečko, Staglišće, Knežija i Ljubljanića. Osnovana je 1947. godine, a od 1993. djeluje u novom, namjenski projektiranom i opremljenom troetažnom prostoru od 912 m². U mreži trešnjevačkih knjižnica, korisnicima su bili na raspolaganju fondovi odjela za odrasle, za djecu i mlade, studijskih čitaonica i čitaonica dnevnog tiska, ali nedostajao je AV odjel, za koji je u novoj središnjici bio predviđen i prostor. Postojao je velik interes korisnika za otvorenje novog odjela, međutim, nedostajala su sredstva za nabavu relativno skupe opreme i građe. Zahvaljujući projektu KIS i definiranjem knjižnice kao informacijskog središta koje se mora prilagoditi novim tehnologijama i novim zahtjevima korisnika *elektroničkog naraštaja*, Institut Otvoreno društvo – Hrvatska osigurao nam je sredstva za opremu i inicijalni fond pa je AV odjel napokon otvoren u listopadu 2003. godine.

U početku, Odjel nudi raznovrsnu glazbenu građu. U njoj su zastupljena sva područja glazbenog stvaralaštva i prilagođena je korisnicima svih dobnih, obrazovnih i kulturnih razina. Fond se stalno razvija, dijelom kroz koordiniranu nabavu KGZ-a, a dijelom kroz samostalno prikupljanje voditelja nabave i djelatnika na AV odjelu, koji i obrađuje nabavljenu građu za Knjižnicu Tina Ujevića i njene ogranke. Posebno usmjerenje koje postaje prepoznatljivo obilježje AV odjela Knjižnice Tina Ujevića je jazz i blues glazba.

Razvoj novih tehnologija (VHS, DVD itd.) povećava interes za posudbu građe na novim medijima pa je jedini odgovarajući odgovor nabava te vrste građe.

Gramofonske ploče i gramofoni, kasete, dijapozitivi, dijaprojektori, grafoskopi, BETA i VHS kasete i playeri, Atari računala s igricama na disketama... korišteni su u jednom razdoblju i ubrzo zamijenjeni novim nosačima zvuka i slike: CD, DVD, CD-ROM, CD i DVD playerom, računala s pristupom internetu i mogućnost korištenja memorijskog štapića, mogućnost ispisa, skeniranja, Playstation 3. Knjižnice kao javne ustanove imaju zadatak omogućiti svima slobodan pristup informacijama i u tom dijelu naša je dužnost pratiti nove tehnologije i poučavati korisnike o korištenju. Taj dio naše zadaće predstavlja nam problem iz čisto financijskih razloga, ali i nesređenog tržišta u smislu zakonskih (autorskih) prava o korištenju informacija. Stoga je nabavna politika ove građe u narodnoj knjižnici specifična i selektivna, uz stalnu procjenu koje će nove tehnologije prevladati i u kojem roku.

S povećanjem ponude glazbene i neglazbene građe (tečajevi stranih jezika, filmovi, računalne igrice, elektroničke knjige, rječnici, enciklopedije i ostalo na CD-ROM, DVD, DVD-ROM nosačima) dolazi i do porasta broja korisnika; međutim, prostor s vremenom postaje neodgovarajući pa je Odjel zbog toga potpuno preuređen 2009. godine. Nakon adaptacije Odjela, sva neglazbena i glazbena građa nalazi se u slobodnom pristupu kako bi korisnici imali potpuni uvid u sadržaj fonda.

Danas AV odjel posjeduje 3.240 jedinica AVE građe, od čega 1.831 pripada glazbenoj zbirci, 554 jedinice vizualne građe, 602 jedinice elektroničke građe, a ostatak čine knjige o glazbi i notna građa. Odjel prima četiri glazbena časopisa: BBC Music, DownBeat, Jazz Journal i Mojo.

Članovi Knjižnice mogu, uz tri knjige, u pravilu istovremeno posuditi još tri jedinice neknjižne građe. S obzirom na vrstu građe, donedavno, AV odjel je funkcionirao pomalo izdvojeno, a danas Dječji odjel, Odrasli odjel, Studijska čitaonica koriste tu građu na novim medijima u svakodnevnom radu i u kulturno-promotivnim aktivnostima.

Rok posudbe nije jednak za svu građu s AV odjela, npr., filmovi i glazbeni CD-ovi posuđuju se na rok od sedam dana, a jezični tečajevi i elektroničke knjige na tri tjedna, kao i knjižna građa. Osim nabave, obrade i posudbe građe, AV odjel aktivno sudjeluje u organizaciji glazbenih događanja, koncerata, izložbi i predavanja o glazbi. Ugostili smo Stjepana Aranjoša, osnivača Zagrebačkih solista, Mladena Mazura, koji nam je održao predavanje o povijesti jazza, uz svirku Sick Swing Orchestra, Ezerki su izvodile makedonsku, a Rjabinuške rusku glazbu...

U skladu sa specifičnim potrebama korisnika čiji upiti zahtijevaju stalnu pouku, zajedno s poznavanjem povijesti glazbe, na Odjelu je zaposlen diplomirani glazbenik-knjižničar, čime je omogućen stručni savjet i potpuna informacija svim korisnicima i ljubiteljima glazbe. AV odjel Knjižnice Tina Ujevića treći je AV odjel otvoren u Knjižnicama grada Zagreba, nakon zagrebačke Gradske knjižnice i Gradske knjižnice Zaprešić.

Relativno kratka povijest, isprva Glazbenog odjela, zatim AV odjela, a danas AVE odjela, zorno prikazuje razvojnu promjenu knjižnice općenito. Danas njen tradicionalni prostor postaje i virtualan, njena tradicionalna nabava i obrada knjiga proširena je nabavom i obradom AVE građe, a sutra, kad se za to stvore uvjeti, krenut će se u digitalizaciju zbirki.